

Værd at opleve

- 1 Hammerknuden.** Hammerknuden er en kæmpe rundklippe formet af gletsjerne fra sidste istid. Hammerfyr ligger på Hammerknudens højeste sted, 82 m over Østersøen. Der er offentlig adgang til fyret, som byder på enestående udsigter over Hammerknudens hedelandskab, skoven, klipperne og havet. En sprækkedal adskiller stort set Hammerknuden fra resten af Bornholm. I bunden af sprækkedalen ligger Bornholms største sø, Hammersøen. Vandturen Hammerknuden rundt er 6 km lang og tager ca. 2 timer.
- 2 Hammershus.** Hammershus er Nordeuropas største borgruin og et af Danmarks mest betydningsfulde historiske monumenter. Isoleret og majestætisk ligger den på sin klippeknode 74 meter over havet. Borgen er formentlig bygget omkring år 1200. Gennem 500 år er Hammershus blevet brugt som fæstning, magasin, sæde for øens administration og statsfængsel. Hammershus blev opgivet i 1743 og fredet i 1822. Et nyt besøgscenter doneret af A.P. Møller Fonden forventes at kunne indvies i 2016.
- 3 Moseløkken** - granitbrud og arbejdende museum. Moseløkkens Granitbrud er stadig i drift. I en lille udstilling i Moseløkkehusets smedje er der om sommeren mulighed for at afprøve det værktøj, som i gamle dage blev benyttet til stenarbejdet.
- 4 Hammerhavnen** - også kaldet Sæne Havn, var i middelalderen anløbshavn for Hammershus. Hammerhavnen, som den ser ud i dag, er anlagt 1881-92 til udskibning af granit fra Hammeren granitværk.
- 5 Opalsøen.** Opalsøen er et varigt minde om stenbrydningens storhedstid. Det store hul i Hammerknudens klippe opstod ved bortsprængningen af tonsvis af granit. Efter området blev rømmet i 1971, blev hullet langsomt fyldt op med vand.
- 6 Slotslyngen.** Størstedelen af Slotslyngen er skovdækket af en vildsom og frodig skov med småsøer og klipper. I den sydlige del af Slotslyngen findes klippehede med lyng, der i sensommeren blomstrer lilla over store områder.
- 7 Helleristningerne.** Ved Madsebakke og Hammersholm kan man se Danmarks vigtigste område for helleristninger, hvor bronzealderfolket (1700-500 f. Kr.) har gengivet billeder af skibe, hjulkors, heste og skåltegn.

Praktiske oplysninger

Nordbornholm med Hammershus, Hammerknuden, Slotslyngen og Hammersholm rummer en enestående samling af forskelligartede oplevelser inden for et overskueligt område. Her er rig mulighed for naturskønne vandreture mellem lyngområder, frodige dale, stejle fuglefyld og skovområder. Kulturelt byder området på historiske minder som bronzealderens helleristninger og borgruinen Hammershus.

Areal: Det nordbornholmske område består af Hammerknuden, Hammershus, Hammersholm, Slotslyngen og Borrellyngen. I alt 6 km².

Beplantning: Hammerknuden og dele af Slotslyngen består af klippehede domineret af lyng og ene. I mellem er der skov med især birk, eg, bøg og skovfyr.

Dyreliv: Nordbornholm har alle de almindelige vildarter, der findes på Bornholm. Men især fuglelivet er noget særligt. På de stejle klippesider yngler både vandrefalk og alk, foruden mængder af sølvmåger.

Hunde er velkomne, men skal være i snor. Ved Madsebakke findes en friløbshegning, hvor hunde må løbe frit, hvis de er under ejerens fulde kontrol.

Du må fiske fra kysterne, hvis du har gyldigt fisketegn. Eller i Hammersøen med fisketegn og særligt fiskekort.

Bål og anden brug af åben ild må kun finde sted på de anlagte bålpladser ved Finnedalshytten og ved Opalsøen.

Ved Sandvigen findes sandstrand og badebro. I den nordlige lave del af Hammerknuden findes gode badesteder fra klipperne. Opalsøen har ferskvand og er badesø. Der må ikke bades i Hammersøen.

Find Naturstyrelsens digitale guide til Nordbornholm og Hammershus: www.nst.dk/nordbornholm.
Se aktuelle arrangementer på www.udinaturen.dk

Miljø- og Fødevarerministeriet
Naturstyrelsen

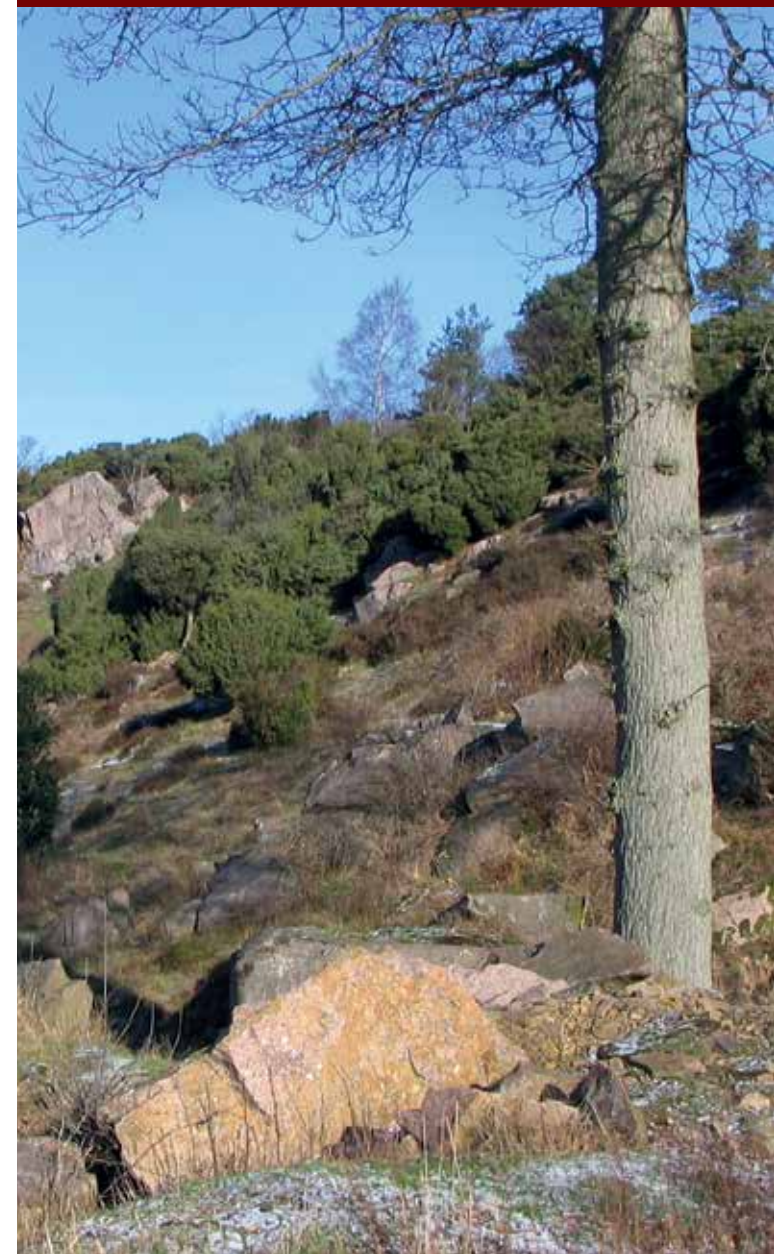
www.naturstyrelsen.dk
Tlf. 72 54 30 00

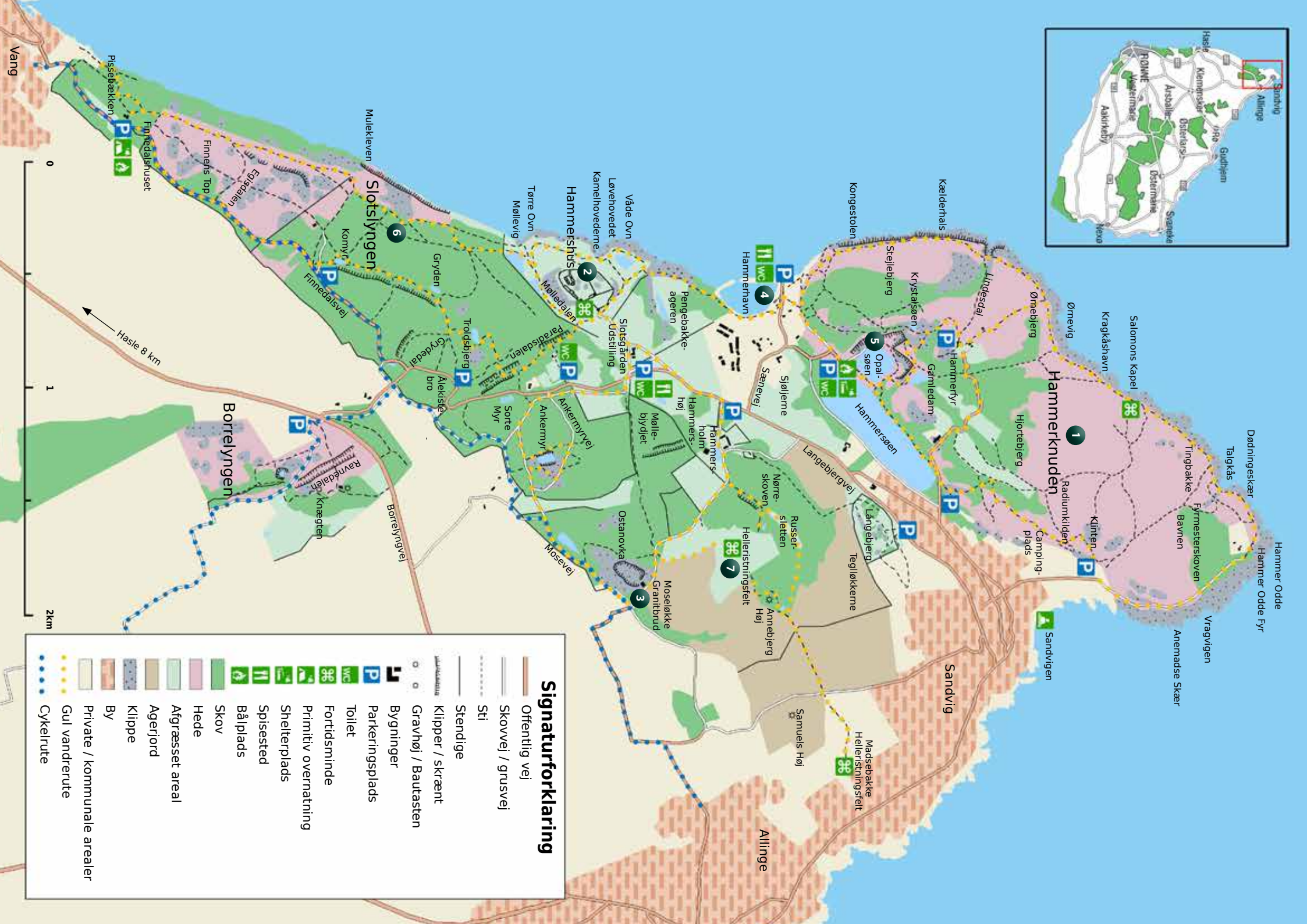
• Nordbornholm og
Hammershus

Miljø- og Fødevarerministeriet
Naturstyrelsen

Nordbornholm og Hammershus

Signaturforklaring

- Offentlig vej
- Skovvej / grusvej
- Sti
- Stendige
- Klipper / skrænt
- Gravhøj / Bautasten
- Bygninger
- Parkeringsplads
- Toilet
- Fortidsminde
- Primitiv overnatning
- Shelterplads
- Spisested
- Bålplads
- Skov
- Hede
- Afgræsset areal
- Agerjord
- Klippe
- By
- Private / kommunale arealer
- Gul vandrerute
- Cykelrute

Hasle 8 km

Vang

2km